

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mepr.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

23.10.2023

(дата офіційного опублікування
в Єдиному реєстрі з оцінки
впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру
з оцінки впливу на довкілля)

**ФІЛІЯ «КОВЕЛЬСЬКЕ ЛІСОВЕ
ГОСПОДАРСТВО»
ДЕРЖАВНОГО
СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО
ГОСПОДАРСЬКОГО
ПІДПРИЄМСТВА
«ЛІСИ УКРАЇНИ»,
код за ЄДРПОУ 45101582,
вул. Холмська, 46, м. Ковель
Ковельський р-н, Волинська обл., 45006
(заявник та його адреса)**

20.10.2023

(дата видачі)

21/01-20226229621/1

(номер висновку)

20226229621

(реєстраційний номер справи про оцінку
впливу на довкілля планованої
діяльності)

21/01-20226229621/2 від 20.10.2023

(номер і дата звіту про громадське
обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля

**планованої діяльності «Спеціальне використання лісових ресурсів у порядку
проведення рубок головного користування та рубок формування та
оздоровлення лісів на території філії «Ковельське лісове господарство»
ДП «Ліси України»**

**За результатами оцінки впливу на довкілля планованої діяльності,
здійсненої відповідно до статей 3, 6 – 7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку
впливу на довкілля», а саме: планованої діяльності зі спеціального**

використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та рубок формування та оздоровлення лісів на території філії «Ковельське лісове господарство» ДП «Ліси України», встановлено що:

процедура оцінки впливу на довкілля (далі – ОВД) розпочата 27.06.2022 шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр) – 20226229621), а 12.09.2023 до Реєстру внесено звіт з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт з ОВД), інші документи та розміщено оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД;

повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, було опубліковано в друкованих медіа «Сільські новини» від 02.06.2022 № 22 та «Вісті Ковельщини» від 02.06.2022 № 22, а також розміщено на дошках оголошень, підтвердженням чого є фотофіксація;

з дня офіційного оприлюднення зазначеного повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації від громадськості до міністерства не надходили;

оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля було опубліковано в друкованих медіа «Волинська газета» від 06.09.2023 № 36 та «Вісті Ковельщини» від 07.09.2023 № 37, а також розміщено на дошках оголошень, підтвердженням чого є фотофіксація;

громадські слухання обговорення Звіту з ОВД планованої діяльності відбулись 28.09.2023 о 10:00 годині в режимі відеоконференції;

врахування пропозицій та зауважень, що надходили з дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД, а також протягом громадського обговорення планованої діяльності після подання Звіту з ОВД, відображено в звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною даного висновку.

Основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Планованою діяльністю, відповідно до Звіту з ОВД, є спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та рубок формування та оздоровлення лісів на території філії «Ковельське лісове господарство» ДП «Ліси України» (далі – Філія «Ковельське ЛГ»).

Лісовий фонд Філії «Ковельське ЛГ» в адміністративно-господарському відношенні розділена між тринадцятьма лісництвами (Білинське, Буцинське, Дубечнівське, Замшанське, Зеленівське, Кашівське, Ковельське, Любохинівське, Любохинівське, Скулинське, Старовижівське, Сьомаківське, Углівське) та двома адміністративними районами (Ковельський та Камінь-Каширський).

Категорії лісів	Площа	
	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення – разом	9291,7	14,2
в тому числі:		
Заповідні лісові урочища	36,2	0,2
Пам'ятки природи	123,8	0,2
Заказники	9131,7	13,9
Рекреаційно-оздоровчі ліси – разом	5607,1	8,5
в тому числі:		
У межах населених пунктів	106,2	0,2
Лісопаркова частина лісів зелених зон	596,0	0,9
Лісогосподарська частина лісів зелених зон	4725,1	7,2
Рекреаційно-оздоровчі ліси поза межами зелених зон	179,8	0,3
Захисні ліси – разом	7080,4	10,8
в тому числі:		
Ліси уздовж смуг відведення залізниць	1092,0	1,7
Ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг	1264,8	1,9
Ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів	4723,6	7,2
Експлуатаційні ліси	43640,7	66,5
Всього:	65619,9	100,0

Відповідно до Звіту з ОВД, площа лісового фонду підприємства становить 65619,9 га.

Відповідно до Звіту з ОВД, у 2022 році до ДП «Ковельське ЛГ» приєднано ДП «Старовижівське ЛГ».

Схема розташування лісництв колишньої ДП «Ковельське ЛГ» та ДП «Старовижівське ЛГ» наведено на рисунках 1.1.1, 1.1.2 Звіту з ОВД.

Схема лісів Філії «Ковельське ЛГ» за категоріями наведено на рисунку 1.1.2 на сторінці 22 Звіту з ОВД.

Щорічний обсяг рубок головного користування за способами рубок наведено в таблиці 1.4.5 Звіту з ОВД.

Згідно зі Звітом з ОВД, при провадженні планованої діяльності в Філії «Ковельське ЛГ» здійснюватимуться наступні підготовчі роботи:

- визначення на місцевості меж лісосіки (не потребує додаткового використання техніки, матеріалів та сировини);

- визначення меж зон безпеки навколо лісосіки (не потребує додаткового використання техніки, матеріалів та сировини);

- установлення заборонних знаків огороження небезпечних зон (не потребує додаткового використання техніки, матеріалів та сировини, встановлюються стандартні заборонні знаки, від 4 од. на ділянку);

- розмітка лісосіки на пасіки (не потребує додаткового використання техніки, матеріалів та сировини);

– визначення пасічних волоків (не потребує додаткового використання техніки, матеріалів та сировини).

Опис і оцінка можливого впливу на довкілля планованої діяльності

Ціллю планованої діяльності є спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та рубок формування та оздоровлення лісів на території філії «Ковельське лісове господарство» ДП «Ліси України».

Відповідно до Звіту з ОВД, розміщення рубок головного користування проведено з урахуванням наявного експлуатаційного фонду по лісництвах, стану насаджень і схеми існуючої дорожньої мережі. Основними транспортними магістралями в зоні діяльності підприємства є:

- міжнародна автомобільна дорога: Київ – Ковель – Ягодин – Люблін (М-07), Домантове (на Брест) – Ковель – Чернівці – Терембурж;
- регіональні автомобільні дороги: Луцьк – Маневичі – Любешів – Дольськ (Р-14) та Ковель – Володимир-Волинський – Червоноград – Жоква;
- місцеві автомобільні дороги: Седлище – Камінь-Каширський – Ковель – Колодяжне – Локачі;
- залізниця: Київ – Ковель, Ковель – Брест, Ковель – Камінь-Каширський, Ковель – Сарни, Ковель – Ківерці, Ковель – Володимир-Волинський.

Протяжність лісгосподарських доріг по території підприємства становить 769 км, з яких 333 км мають тверде покриття. Загальна протяжність шляхів транспорту на 1000 га площі підприємства складає 13,4 км, а ступінь забезпеченості 75 %. У лісових масивах є вузькі кінні і тракторні дороги (волоки).

Згідно зі Звітом з ОВД, для покращення інфраструктури лісового господарства на території Філії «Ковельське ЛГ» планується проведення, будівельних робіт (таблиця 1.3.3 Звіту з ОВД), зокрема будівництво нових лісових доріг, будівництво та ремонт контор лісництв, лісових кордонів, складів.

Будівництво доріг та виробничих об'єктів Звітом з ОВД не оцінювалося, а отже і даною процедурою ОВД.

При провадженні планованої діяльності всі роботи по звалюванню лісу виконуватимуться послідовно, застосовуватимуться технології, які дають змогу максимально зберігати дерева, що не підлягають вирубуванню, підріст, підлісок, трав'яний покрив та ґрунти.

Проведення планованої діяльності планується на базі бензомоторних пил і форвардерів. Цикл робіт на рубках включає зрізування дерев та кущів, їх видалення із насадження до місць укладання у купи, розробку на сортименти: в молодняках – на хворост відповідного сорту, хмиз, дрібні ділові сортименти та дрова – рубанці.

Валку дерев виконують такими технологічними прийомами: огляд дерева, підготовка робочого місця, підпил, зрізання та валка дерева з пня в заданому напрямі, перехід до наступного дерева. При використанні бензопил на звалюванні дерев, обрізуванні сучків та розкрязуванні стовбурів

на сортименти, а колісного форвардера на збиранні і транспортуванні деревини лісосічні, роботи виконуються бригадою із 5-7 робітників, у склад якої входять оператор форвардера. Залежно від складу і крупності дерев та віддалі транспортування деревини роботи виконують 2-3 ланки лісорубів, які включають звальювальника і його помічника.

Знімають завислі дерева трактором, лебідкою або за допомогою кінної тяги з відстані не менше 35 м. При цьому канат (трос) зміцнюють на комлі і стягують дерево під кутом або уздовж його осі. За наявності декількох завислих дерев кожне з них знімають окремо. Трелювання зрубаного деревини планується тракторами або кіньми заздалегідь підготовленим волоком. При підготовці волока прибирають дерева, великі камені, трусок, вирубують чагарник і підріс, зрізають пні і купини урівень із землею, засипають ями, застеляють заболочені ділянки. Ширина волока не менше 5 м (по косогуру – не менше 7 м).

Залежно від лісорослинних умов і вимог лісовідновлення застосовуються наступні способи очищення лісосік:

1) збирання порубкових решток у купи та вали для перегнивання. Купи завширшки 1 метр розміщуються, як правило вздовж волоків;

2) рівномірне розкидання подрібнених на відрізки до 1 метра порубкових решток по лісосіці. На ерозійно-небезпечних ділянках очищення проводиться тільки таким способом;

3) укладання порубкових решток на трелювальні волокни в улоговинах і ущільнення їх під час трелювання деревини;

4) укладання порубкових решток в місцях проїзду агрегатних лісових машин.

Технологічну схему рубок та основних лісосічних робіт виконують із залученням наступних технічних засобів:

– бензомоторні пили: Husqvarna в кількості 45 штук, Stihl – 42 шт., інші марки – 13 шт.;

– трелювання – колісні трелювальні трактори марки МТЗ – 33 шт., марки Т – 6 шт.;

– навантаження і транспортування деревини – лісовозні машини укомплектовані гідроманіпулятором на базі автомобілів УРАЛ 4320 та ЗІЛ-131 – 19 шт.

Окремо зазначаємо, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України Державному підприємству «Старовижівське лісове господарство» було видано Висновок з ОВД від 28.11.2019 № 7-08/12-20196123840/1 враховуючи зазначене, даний висновок застосовується в частині, що не суперечить попередньому Висновку з ОВД від 28.11.2019 № 7-08/12-20196123840/1.

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ, враховуючи дані, наведені в звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме те, що:

– **планована діяльність.** Метою планованої діяльності є спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного

користування та рубок формування та оздоровлення лісів на території філії «Ковельське лісове господарство» ДП «Ліси України»;

– вплив на ґрунти та геологічне середовище під час провадження планованої діяльності. Відповідно до Звіту з ОВД, територія лісгоспу має досить спокійний рельєф з відсутністю схилів. Найбільш поширеними типами ґрунтів на території лісгоспу є дерново-підзолисті на древньоалювіальних воднольодникових відкладах і моренах. Серед цієї групи зустрічаються дерново-слабопідзолисті піщані і глинисто-піщані, а також дерново-середньопідзолисті супіщані ґрунти. На вологих і мокрих місцях сформовані дернові, лугові а також болотні ґрунти. Заболочені ліси та болота на території планованої діяльності відсутні.

При проведенні рубок головного користування, рубок формування і оздоровлення лісів та на лісовідновних роботах при певних операціях технологічного процесу виникає ризик ущільнення ґрунту транспортними засобами. На лісосіках суцільних рубок після рубки можуть різко змінюватись фізичні властивості ґрунту.

Відповідно до Звіту з ОВД, виконано комплекс польових та аналітичних робіт з оцінки впливу лісгосподарської діяльності лісгоспу на ґрунтовий покрив, закладено 13 ґрунтових розрізів (шурфів) на найбільш типових ділянках, де передбачається ведення планової діяльності, проведений опис ґрунтових профілів та їх фотофіксація, за генетичними горизонтами відібрані зразки ґрунту для подальшого лабораторного дослідження.

Згідно зі Звітом з ОВД, на території ДП «Глухівський АЛГ» не виявлено явних пошкоджень ґрунтового покриву та проявів деградаційних процесів, обумовлених веденням лісгосподарських робіт. Візуально не встановлено будь-яких змивів чи розмивів ґрунту. На обстежуваній території (у тому числі усіх репрезентативних ділянках) не виявлено проявів розвитку вітрової чи водної ерозії. Потужний шар лісової підстилки та вкритість поверхні потужним шаром моху, високий рівень водопоглинаючої здатності ґрунтів практично виключають прояви ерозійних процесів.

Відповідно до Звіту з ОВД, на території планової діяльності відсутні такі геологічні процеси та явища, як зсуви, ерозія, обвали, осипи тощо.

Копію Звіту з наукової роботи «Оцінка впливу господарської діяльності на ґрунтовий покрив, окремих лісових кварталів та виділів у ДП «Ковельське лісове господарство» наведено в додатку 3 до Звіту з ОВД;

– вплив на атмосферне повітря під час провадження планованої діяльності. Згідно зі Звітом з ОВД, потенційними технологічними процесами, що можуть впливати на атмосферне повітря при провадженні планованої діяльності є: різання деревини бензопилами, переміщення деревини автотранспортом.

Характеристика викидів забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря а процесі провадження планованої діяльності, наведена в таблиці 1.5.18 Звіту з ОВД.

Результати визначення доцільності розрахунку розсіювання наведено в таблиці 4.1.1 Звіту з ОВД.

Відповідно до Звіту з ОВД, очікувані максимальні концентрації забруднюючих речовин від проєктованих джерел викидів, на межі санітарно-захисної зони об'єкта по усіх забруднюючих речовинах, не перевищують рівня 1 ГДК.

Загальний звіт про результати розрахунку розсіювання наведено в додатках 5, 6 до Звіту з ОВД;

– **вплив на водне середовище під час провадження планової діяльності.** Згідно зі Звітом з ОВД, гідрографічна сітка району розташування Філії «Ковельське ЛГ» представлена р. Прип'ять, а також р. Стохід, р. Турія, р. Вижівка, які є притоками р. Прип'ять. На території лісгоспу розташовані наступні озера: Черське, Луки, Синове, Пісочне (с. Поліське), Глухівське, Святе (с. Чевель), Солинка, Острівне, Бранець, Пісочне (с. Кримне). Під вплив планової діяльності підпадають басейни річок Прип'ять, Стохід, Турія, Вижівка, а також озера Пісочне (с. Поліське), Солинка, Острівне.

Відповідно до Звіту з ОВД, за допомогою топографічних, векторних та растрових геоданих, обрано ділянки території лісомисливського господарства, що є осередком гідрографічної мережі та найбільш детально характеризують стан водних об'єктів.

Характеристика рік та водоймищ, уздовж берегів яких виділяються смуги лісів наведено в таблиці 1.5.20 Звіту з ОВД.

Характеристика стоку річок Прип'ять, Стохід, Турія, Вижівка, озер Пісочне, Солинка, Острівне за гідрографічними показниками наведено в таблицях 3.4.2, 3.4.3 Звіту з ОВД.

Згідно зі Звітом з ОВД, у всіх пробах поверхневих вод, відібраних у поверхневих водних об'єктах на території лісгоспу перевищень ГДК рибогосподарського призначення не виявлено. Хімічні показники якості ґрунтових вод знаходяться в нормативних межах.

Фізико-хімічні показники ґрунтових вод у зоні впливу планової діяльності Філії «Ковельське ЛГ» наведено в таблиці 3.4.58 Звіту з ОВД.

Відповідно до Звіту з ОВД, основним видом можливого впливу на водні об'єкти є захащення водостоків порубковими рештками, іншими відходами виробництва та сміттям.

Згідно зі Звітом з ОВД, при проведенні робіт на лісосіках негативний вплив на водні об'єкти, забруднення та засмічення водних ресурсів не відбувається, виснаження водних ресурсів або погіршення якості вод, надходження у водне середовище забруднюючих речовин відсутне.

Звіт з наукової роботи «Оцінка впливу на водні об'єкти лісгосподарської діяльності ДП «Ковельське лісове господарство» наведено в додатку 4 до Звіту з ОВД.

З метою недопущення забруднення, замулення та виснаження водних об'єктів, а також збереження ареалів рослинного та тваринного світу на територіях, прилеглих до цих водних об'єктів, установлені водоохоронні

зони та прибережні особливо захисні ділянки, на території яких проведення рубок головного користування забороняється.

Відповідно до Звіту з ОВД, при здійсненні планованої діяльності уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів виділяють лісові ділянки, що відносять до категорії експлуатаційних лісів за нормативами згідно з постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» від 16.05.2007 № 733 та віднесені до категорії захисних лісів.

Згідно зі Звітом з ОВД, водопостачання працівників здійснюється привозною водою питної якості, що підвозиться господарським транспортом від джерела централізованого водопостачання.

Відповідно до Звіту з ОВД, територія планованої діяльності не каналізована, мережі централізованого водовідведення відсутні. Санітарне обслуговування персоналу здійснюється в адміністративних корпусах контори. Для потреб працівників в конторі підприємства облаштовані вбиральні з водонепроникним вигребом. Рідкі відходи по мірі накопичення вивозяться спецавтотранспортом для подальшого поводження з ними;

– вплив на рослинний і тваринний світ, території та об'єкти природно-заповідного фонду під час провадження планованої діяльності. При реалізації планована діяльність буде впливати на біотопи та оселища, може призвести до пошкодження покриву, підліску, підросту та молодняку, пошкодження дерев, зміни природного ареалу рослин.

Ведення планованої діяльності може впливати на популяції та міграції тварин. Вирубки та дороги можуть перетинати шляхи міграції тварин, віддаляючи місця їх знаходження від місць живлення та водопою. Шум під час лісозаготівельних робіт є фактором неспокою під час появи потомства у тварин, тому у весняний період знижуватимуться шумові навантаження шляхом не проведення планованої діяльності в місцях гніздування, проживання диких тварин та біля них (на відтворюючих ділянках).

Відповідно до Звіту з ОВД, вивчення біорізноманіття у лісах Філії «Ковельське ЛГ» проводилось у вегетаційний сезон 2019-2022 років під час маршрутних досліджень із складанням геоботанічних описів, досліджувались об'єкти Смарагдової мережі, території та об'єкти природно-заповідного фонду. Інвентаризація видів біоти, угруповань та оселищ, що підлягають особливій охороні здійснювались на трансектах, що були прокладені через виділи визначених кварталів потенційної планованої діяльності.

Згідно зі Звітом з ОВД, загальна площа територій природно-заповідного фонду у межах лісгоспу становить 9289,21 га.

Відомості про території та об'єкти природно-заповідного фонду у межах Філії «Ковельське ЛГ» наведені в таблиці 3.7.1 Звіту з ОВД.

Відповідно до Звіту з ОВД, у межах території природно-заповідного фонду рубки головного користування не проводяться.

Згідно зі Звітом з ОВД, до Червоної книги України (2021) внесено 10 видів рослин, що зростають на території лісгоспу (*Neottia nidus-avis* (L.) Rich., *Platanthera bifolia* (L.) Rich., *Dactylorhiza majalis* (Rchb.) P.F.Hunt & Summerh., *Lycopodium annotinum* L., *Allium ursinum* L., *Epipactis helleborine* (L.) Crantz, *Lilium martagon* L., *Galanthus nivalis* L., *Oxycoccus microcarpus*, *Betula humilis* L.). 4 види підлягають охороні згідно з додатком Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які перебувають під загрозою зникнення (*Neottia nidus-avis* (L.) Rich., *Platanthera bifolia* (L.) Rich., *Dactylorhiza majalis* (Rchb.) P.F.Hunt & Summerh., *Epipactis helleborine*). 11 видів є регіонально-рідкісними видами для флори Волинської області (*Digitalis grandiflora* Mill., *Campanula persicifolia*, *Quercus ptraea*, *Nymphaea alba* L., *Nymphaea candida* J. Presl, *Aquilegia vulgaris*, *Hepatica nobilis*, *Melittis sarmatica*, *Dentaria bulbifera*, *Isopyrum thalictroides*, *Vinca minor*).

Види рослин Червоної книги, регіональних червоних списків, додатків міжнародних конвенцій, Європейського червоного списку видів тварин і рослин, що знаходяться під загрозою зникнення у світовому масштабі наведено в таблиці 3.7.7 Звіту з ОВД.

Відповідно до Звіту з ОВД, ділянки із виявленими місцезростаннями раритетних видів, що знаходяться за межами природно-заповідних об'єктів рекомендовано не включати у фонд головного користування, створивши колову охоронну зону радіусом 50 м., у разі, якщо біотоп займає меншу площу – в межах біотопу.

Місцезростання раритетних видів флори наведено в таблиці 3.7.8 Звіту з ОВД.

Згідно зі Звітом з ОВД, під час польових досліджень в межах лісгоспу виявлено наступні раритетні види фауни: красуня-діва (*Calopteryx virgo*), мідянка звичайна (*Coronella austriaca*), дрізд співочий (*Turdus philomelos* C.L.Brehm), дятел середній (*Dendrocopos medius* (L.)), жайворонок лісовий (*Lullula arborea*), журавель сірий (*Grus grus* (L.)), зозуля звичайна (*Cuculus canorus*), зяблик (*Fringilla coelebs*), лелека білий (*Ciconia ciconia* (L.)), лелека чорний (*Ciconia nigra*), підорлик малий (*Aquila pomarina*), видра річкова (*Lutra lutra*), вівірка звичайна (*Sciurus vulgaris*), заєць сірий (*Lepus europaeus*), козуля європейська (*Capreolus capreolus*) тощо.

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні наведено в таблиці 3.7.9 Звіту з ОВД.

Знахідки рідкісних видів тварин наведено в таблиці 3.7.10 Звіту з ОВД.

Місця гніздування орнітофауни наведено в таблиці 3.7.11 Звіту з ОВД.

Відповідно до Звіту з ОВД, в результаті досліджень описано шість угруповань Зеленої книги, що займають незначні площі: угруповання ацидофільних скельнодубових лісів *Querceta petraeae*, угруповання звичайнососнових лісів із домінуванням у травостої плавуна колючого *Pineta sylvestris* з домінуванням *Lycopodium annotinum*, угруповання звичайнососнових лісів звичайнояловцевих *Pineta (sylvestris) juniperosa (communis)* та звичайнодубово-звичайнососнових лісів звичайнояловцевих *Querceto*

(*roboris*) – *Pineta (sylvestris) juniperosa (communis)*, угруповання формації глечиків жовтих (*Nuphareta luteae*), угруповання формації латаття білого (*Nymphaeeta albae*), угруповання формації латаття сніжно-білого (*Nymphaeeta candidae*).

Згідно зі Звітом з ОВД, в районі розташування Філії «Ковельське ЛГ» наявні чотири об'єкти Смарагдової мережі:

– Shatskyi (UA0000025) – розташований на заході на значній відстані від лісгоспу;

– Zaplava Turia-Ryriat (UA0000170) – межує з територією лісництв Синівське (кв. 8-9, 30, 39,40), Білінське (кв. 40, 50, 54, 67-69);

– Liubokhynskyi (UA0000243) – включає Любохинівське лісництво (кв. 14-39);

– Stokhid-Nobel (UA0000168) – включає територію лісництв Кацівське (кв. 1-2, 5, 8, 10, 11), Углівське (кв. 13-15, 22-24, 28-35, 39-41).

Карта об'єктів Смарагдової мережі Філії «Ковельське ЛГ» наведена на рисунку 3.7.1 Звіту з ОВД.

Угруповання територій Смарагдової мережі Stokhid-Nobel (UA0000168), Zaplava Turia-Ryriat (UA0000170), Liubokhynskyi (UA0000243) наведено в таблиці 3.7.2 Звіту з ОВД.

Природні оселища (біотопи) Бернської Конвенції (Додаток I Резолюції 4) наведено в таблиці 3.7.3 Звіту з ОВД.

Перелік видів Резолюції №6 Бернської Конвенції об'єктів Смарагдової мережі наведено в таблиці 3.7.4 Звіту з ОВД.

Відповідно до Звіту з ОВД, територія Філії «Ковельське ЛГ» є елементами регіональної екологічної мережі Волинської області (рисунок 3.7.3 Звіту з ОВД), включена до Смолярівської території природного розвитку (кв. 66-81 Дубечнівського лісництва), Волошківсько-радошинського екоядра (кв. 6-20 Ковельського лісництва), Софіянівського екоядра (кв. 3-4, 6-7 Кашівського лісництва), Озерянського екоядра (кв. 12-13, 19-20, 25-26, 28-32 Радовичівського лісництва), Кашівського екоядра (кв. 50-54 Кашівського, кв. 13,22 Углівського лісництв).

У зв'язку з тим, що в Звіті з ОВД не були надані матеріали лісопатологічних обстежень по ділянках площею більше 1,0 га, то суцільні санітарні рубки, а також діяльність з насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) Звітом з ОВД не оцінені, а отже й даною процедурою ОВД;

– вплив на клімат і мікроклімат під час провадження планованої діяльності. Згідно зі Звітом з ОВД, діяльність пов'язана з проведенням рубок головного користування може впливати на місцевий клімат через зменшення об'єму евапотранспірації.

Відповідно до Звіту з ОВД, змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, значні виділення теплоти, інертних газів, вологи відсутні;

– **вплив на соціальне та техногенне середовища під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, оцінка ризику впливу планованої діяльності на здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря проводиться за розрахунками розвитку неканцерогенних і канцерогенних ефектів.

Коефіцієнти небезпеки для речовин неканцерогенної дії наведено в таблиці 4.5.2 до Звіту з ОВД

Згідно зі Звітом з ОВД, ризик виникнення шкідливих ефектів неканцерогенної дії вкрай малий, імовірність розвитку шкідливих ефектів зростає пропорційно збільшенню HQ по впливу на органи дихання.

Згідно зі Звітом з ОВД, під час експлуатації техніки та механізмів в навколишнє середовище буде виділятися тільки одна речовина якій властива канцерогенна дія, це бенз(а)пірен.

Розрахунок канцерогенного ризику наведено в таблиці 4.5.4 до Звіту з ОВД

Відповідно до Звіту з ОВД, розрахований соціальний ризик становить 0,000890 одиниць та характеризується як умовно прийнятний.

Згідно зі Звітом з ОВД, матеріальні пам'ятки розташовані у населених пунктах, поза межами місць планованої діяльності. Впливу планованої діяльності в місцях її проведення на об'єкти культурної спадщини не очікується.

Перелік пам'яток археології, архітектури, історії по територіальних громадах, де планується діяльність наведено у таблиці 3.8.1 Звіту з ОВД.

Виходячи з вищевикладеного, Висновком з ОВД встановлені відповідні екологічні умови;

– **вплив шуму та вібрації на довкілля під час провадження планованої діяльності.** Згідно зі Звітом з ОВД, основними джерелами шуму при проведенні робіт по вирубці лісу будуть робота техніки та автотранспорту. Роботи виконуватимуться в денний час. На одній ділянці одночасно працює 2 бензопили, 1 трактор та 1 вантажівка.

При реалізації планованої діяльності вплив шуму та вібрації на довкілля має тимчасовий, обмежений у просторі характер.

Відповідно до Звіту з ОВД, сумарний розрахунковий рівень звуку при проведенні робіт на відстані 100 м від лісосіки становить 41,89 дБА.

Згідно зі Звітом з ОВД, вібрація та акустичні коливання, які утворюються при роботі бензопил, машин та механізмів, автотранспорту, носять локальний, обмежений характер та не мають істотного впливу на населення на прилеглий території та на довкілля. Локальна вібрація можлива лише на окремих частинах техніки, технологічні процеси не передбачають значних вібрацій механізмів;

– **управління відходами під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, в ході планованої діяльності із спеціального використання лісових ресурсів утворюються наступні відходи: одяг та взуття

робітників, відходи експлуатації та обслуговування машин та механізмів, тверді побутові відходи.

При проведенні лісорубних робіт на лісосіці обслуговування автотранспорту не здійснюється, утворення відходів відбувається на території контор.

Характеристику та кількість відходів, що утворюються на підприємстві наведено в таблиці 1.5.4 Звіту з ОВД.

Відходи по мірі накопичення передаватимуться спеціалізованим організаціям згідно з укладеними договорами. Договір про вивезення та утилізацію побутового сміття від 01.01.2015 № 4 наведено в додатку 1 до Звіту з ОВД,

а також з урахуванням усієї інформації, зауважень і пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід'ємною частиною цього висновку), вважає допустимим/недопустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок впливів на компоненти довкілля (грунти та геологічне середовище, атмосферне повітря, водне середовище, рослинний і тваринний світ, природно-заповідний фонд, клімат і мікроклімат, соціальне та техногенне середовища) сукупний вплив планованої діяльності є допустимим;

за результатами аналізу звіту з оцінки впливу на довкілля встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на ґрунт, водне середовище, рослинний та тваринний світ. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

– реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Водного, Земельного та Лісового кодексів України;

– не здійснювати плановану діяльність у прибережно-захисних смугах водних об'єктів, а саме по обидва береги річок та навколо водойм уздовж урізу води (в меженний період) шириною для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менш як 3,0 га – 25,0 м; для середніх річок, водосховищ на них, водойм, а також ставків площею понад 3,0 га – 50,0 м; для великих річок, водосховищ на них та озер – 100,0 м відповідно до вимог

Водного кодексу України, в разі якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється;

- здійснювати плановану діяльність у межах водоохоронних зон водних об'єктів з дотриманням Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.05.1996 № 486;

- дотримуватись норм виділення лісових ділянок (смуг лісів) уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів відповідно до додатку 4 постанови Кабінету Міністрів України від 16.05.2007 № 733 «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок»;

- не використовувати місць для влаштування навантажувально-розвантажувальних майданчиків у водоохоронній зоні водойм та на льоду;

- плановану діяльність, зокрема викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, здійснювати відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;

- вживати заходи з метою мінімізації викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря при провадженні діяльності;

- здійснювати заходи щодо зменшення пилоутворення під час проведення планованої діяльності;

- не перевищувати показників виробничого шуму та вібрації на межі санітарно-захисної зони, житлової забудови, встановлених нормативно-правовими актами та санітарними нормами;

- вживати заходи щодо недопущення впродовж доби перевищень рівнів шуму, встановлених санітарними нормами;

- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про охорону земель»;

- реалізовувати заходи з метою виключення виникнення забруднення ґрунту;

- поводження з відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», документів дозвільного характеру та укладених договорів зі спеціалізованими організаціями у сфері управління відходами, у тому числі, з небезпечними;

- вживати заходи із недопущення попадання відходів у ґрунт;

- забезпечити влаштування місць тимчасового зберігання відходів відповідно до вимог чинного законодавства;

- забезпечити ведення первинного поточного обліку кількості, типу та складу відходів, які утворюються на підприємстві, та подавати щодо них статистичну звітність;

- забезпечити своєчасне вивезення відходів у відповідності до укладених із спеціалізованими організаціями договорами;

- забезпечити здійснення діяльності підприємства таким чином, щоб запобігати утворенню відходів, зменшувати їх утворення, запобігати їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище;
- забезпечити зменшення обсягів утворення відходів з урахуванням впровадження найкращих доступних технологій і методів управління у процесі промислового виробництва;
- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- забезпечити утримання в належному санітарному і технічному стані місць утворення та зберігання відходів, дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях;
- призначити відповідальних осіб у сфері управління відходами;
- забезпечити передачу небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які мають дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами на підставі укладених договорів;
- проводити заправку, мийку, техобслуговування, ремонт транспортних та вантажопідйомних механізмів (у тому числі регулярні профілактичні ремонти для запобігання втрат паливо-мастильних матеріалів (далі – ПММ) в спеціально обладнаних місцях за межами території планованої діяльності;
- не використовувати техніку із підтіканням ПММ та перевищенням у відпрацьованих газах нормативно встановлених СО і СН;
- у разі здійснення суцільних санітарних рубок на площі понад 1 гектар, усіх суцільних санітарних рубок на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля;
- у разі насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля;
- не перевищувати щорічний обсяг рубок головного користування, задекларований у таблиці 1.4.5 Звіту з ОВД;
- забезпечити дотримання Правил рубок головного користування, затверджених наказом Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 № 364, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26 січня 2010 р. за № 85/17380;
- здійснювати розчищення місць під лісові склади та їх упорядкування в межах виділених лісових ділянок;
- проводити чищення лісосік незалежно від виду рубки, порубкових решток способами та в строки, визначені чинним законодавством;
- не здійснювати спалювання порубкових решток;
- здійснювати навантаження та вивезення деревини автомобілями з низьким тиском на ґрунт;

- підготовчі роботи проводити тільки після отримання лісорубного квитка;
- здійснювати заготівлю та вивезення деревини тільки з використанням колісних та гужових засобів, повітряно-трелювальних установок;
- зупиняти трелювання деревини при сильному перезволоженні ґрунтів;
- не проводити трелювання деревини по руслах річок і струмків (у тому числі тих, що пересихають);
- забезпечити проведення робіт способами і засобами, що не спричиняють ерозії ґрунту, негативного впливу на стан водойм та інших природних об'єктів;
- не проводити рубок головного користування на особливо захисних лісових ділянках у разі їх виділення;
- не змінювати фонд рубок головного користування під час реалізації планованої діяльності;
- здійснювати плановану діяльність виключно в межах фондів та відомостей, наведених в додатках до Звіту з ОВД;
- у межах захисних лісів проводити поступові рубки головного користування на площі понад 1,0 га, де згідно чинного законодавства можна проводити поступові рубки головного користування;
- забезпечити дотримання Правил рубок головного користування, затверджених наказом Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 № 364, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 січня 2010 р. за № 85/17380, при проектуванні та проведенні поступових рубок головного користування в межах захисних лісів з повнотою більше 0,5;
- не здійснювати плановану діяльність на ділянках фонду рубок головного користування в межах захисних лісів з повнотою насаджень 0,5 і менше;
- забезпечувати збереження та не допускати пошкодження межових, кварталних, ділянкових стовпів, осушувальних мереж, меліоративних та інших споруд, розташованих на ділянках, відведених для користування;
- ширина лісосік, які відводяться для рубок головного користування, не повинна перевищувати 200,0 м, а лісосік суцільних вузьколісосічних рубок – 80,0 м;
- не здійснювати рубки у п'ятдесятиметровій зоні вздовж автомобільних і залізничних доріг державного значення;
- не здійснювати рубки на заболочених ділянках лісу типу В5, С5, D5;
- забезпечувати збереження життєздатного підросту і молодняку господарсько-цінних порід під час проведення рубок;
- зберігати на ділянці щонайменше 5,0 м³ мертвої деревини різного діаметру та стадії розкладу на 1,0 га для забезпечення ксилобіонтної фауни природним укриттям;
- під час проведення рубок застосовувати технології, які дають змогу максимально зберігати дерева, що не підлягають вирубуванню, підріст, підлісок, трав'яний покрив та ґрунти;
- застосовувати під час проведення робіт системи рубок з урахуванням категорії лісів, лісорослинних умов, біологічних особливостей деревних порід,

типу лісу, складу і вікової структури деревостанів, наявності та стану підросту господарсько-цінних порід, ступеня стійкості ґрунтів проти ерозії, стрімкості схилів та інших особливостей;

- забезпечувати збереження лісових ділянок, що мають ознаки належності до пралісів, квазіпралісів і природних лісів відповідно до «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів», затвердженої наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 18.05.2018 № 161, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 червня 2018 р. за № 707/32159, у тому числі не проводити рубки у межах лісових ділянок природного походження віком більше 120 років і площею більше 4,0 га;

- забезпечити безперешкодне надання інформації відповідно додатку 1 «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів» для подальшої ідентифікації таких територій;

- здійснювати плановану діяльність відповідно до Законів України «Про тваринний світ» та «Про рослинний світ»;

- забезпечити дотримання «сезону тиші» у період з 01 квітня до 15 червня шляхом непроведення будь-яких видів рубок на відтворювальних ділянках у розумінні Закону України «Про тваринний світ»;

- здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

- здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Проекту організації та Положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду;

- не здійснювати плановану діяльність в об'єктах природно-заповідного фонду;

- здійснювати плановану діяльність відповідно до режиму охорони та використання територій, об'єктів екомережі;

- провадження планованої діяльності здійснювати з урахуванням об'єктів Смарагдової мережі, у відповідності до заборон та обмежень, встановлених для об'єктів та територій Смарагдової мережі;

- при здійсненні планованої діяльності в межах територій Смарагдової мережі забезпечити збереження видів флори і фауни, типів природних оселищ, включених до Резолюції 6, Резолюції 4 Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);

- здійснювати лише поступові рубки на ділянках, які належать до природних оселищ (біотопів) Бернської Конвенції;

- не здійснювати плановану діяльність на ділянках, які належать до типу середовища існування G3.E (заболочені хвойні ліси неморальної зони);

- не здійснювати суцільні рубки на ділянках, на яких виявлено рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України, природні оселища (біотопи), що охороняються у рамках Бернської Конвенції;

- виключити із фонду рубок головного користування усі виділи із природними оселищами (біотопами) Бернської Конвенції, що знаходяться в експлуатаційних лісах;
- ділянки із виявленими місцезростаннями раритетних видів не включати в фонд головного користування;
- не здійснювати вирубування дерев, які мають виняткове значення для збереження біорізноманіття відповідно до наведених додатків, та визначати їх на місці спеціальними знаками;
- здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про Червону книгу України»;
- не здійснювати суцільні рубки на ділянках, на яких виявлено види фауни і флори, які занесені до Червоної книги України;
- виключити з фонду рубок головного користування виділи, де виявлено місцезнаходження рідкісних видів флори та фауни;
- включити до матеріалів лісовпорядкування під час проведення чергового базового чи безперервного лісовпорядкування інформацію про виявлені під час провадження планованої діяльності, післяпроектного моніторингу види флори та фауни, занесені до Червоної книги України, а також дані щодо проведення лісовідновлення на лісосіках рубок головного користування;
- лісовідновлювальні роботи проводити з урахуванням вимог наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 03.04.2023 № 184 «Про затвердження переліку інвазійних видів дерев із значною здатністю до неконтрольованого поширення, заборонених до використання у процесі відтворення лісів», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 19 квітня 2023 р. за № 641/39697;
- не дозволяється вирубування і пошкодження цінних, рідкісних видів дерев та чагарників, занесених до Червоної книги України, насінників і плюсових дерев, а також дерев з гніздами рідкісних видів птахів, занесених до Червоної книги України, дуплястих та найстаріших дерев;
- забезпечити дотримання охоронних ділянок для рідкісних та зникаючих видів рослинного і тваринного світу згідно з вимогами наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 29.12.2016 № 557;
- забезпечити поліпшення, збереження середовища перебування (зростання) видів тваринного та рослинного світу, занесених до Червоної книги України;
- забезпечити реалізацію заходів з охорони об'єктів Червоної книги України з урахуванням індивідуальних вимог щодо кожного з видів, а саме дотримання режиму збереження популяцій та заходи з охорони;
- передбачити компенсації за знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання) згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 07.11.2012 № 1030 «Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів

тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання)»;

- здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про охорону археологічної спадщини»;

- здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини», зокрема в частині дотримання зон охорони об'єктів культурної спадщини;

- якщо під час проведення робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини. Роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів;

- дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами та Звітом з ОВД;

- призначити відповідальних осіб у сфері дотримання вимог чинного законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

- здійснювати провадження планованої діяльності за умови наявності та з дотриманням усіх документів, у т. ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство регулюють зазначену діяльність;

- забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

- припиняти будь-які роботи при виникненні нештатних ситуацій (аварія, несправність, несприятливі метеорологічні умови тощо) до приведення технологічного процесу в відповідність до регламентних умов;

- при виникненні аварійних, нештатних ситуацій характеристики кількісного та якісного впливу на компоненти довкілля, компенсаційні заходи визначаються в порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів;

- забезпечити наявність чіткого регламенту, необхідної кількості засобів для локалізації та ліквідації, в повному обсязі, з метою мінімізації можливого негативного впливу на навколишнє природне середовище будь-якої аварійної ситуації;

- забезпечувати дотримання пожежної безпеки на підприємстві, норм шуму та вібрації, порядку роботи з пестицидами, вимог безпеки при боротьбі з лісовими пожежами відповідно до вимог Закону України «Про охорону праці» та Правил охорони праці для працівників лісового господарства та лісової

промисловості, затверджених наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 13.07.2005 № 119, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 вересня 2005 р. за № 1084/11364;

- забезпечити дотримання Порядку організації охорони і захисту лісів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2022 № 612;
- підтримувати у належному стані мережу лісгосподарських доріг протипожежного призначення;
- запобігати поширенню, виникненню хвороб рослин та тварин на території підприємства у порядку визначеному чинним законодавством.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

- підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу на довкілля відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів:**

- здійснювати оплату компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях;
- проводити роботи з відновлення ґрунтів;
- своєчасно та в повному обсязі сплачувати обов'язкові екологічні платежі.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

- здійснювати утримання території планованої діяльності в належному екологічному стані;
- забезпечувати збереження ключових біотопів і елементів біорізноманіття лісових екосистем при проведенні рубок;
- забезпечити проведення лісовідновлення на лісосіках рубок не пізніше ніж в наступні 2 роки після рубки;
- проводити лісовідновлення переважно шляхом збереження підростку, сприяти природному поновленню з урахуванням місцевих лісорослинних умов;
- не здійснювати лісовідновлення інтродукованими чужорідними видами деревних порід;
- проводити штучне лісовідновлення на ділянках, де встановлена безуспішність природного лісовідновлення;
- під час проведення штучного лісовідновлення забезпечувати формування різнопорідних лісів у відповідності до типу лісорослинних умов;
- здійснювати організаційні, економічні, екологічні та інші заходи, спрямовані на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу;

- забезпечувати охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань;

- вести роботи способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для охорони, захисту, відтворення типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, сприяти формуванню екологічної мережі;

- забезпечити екологічну безпеку, раціональне використання природних ресурсів, додержання вимог чинного законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу, а саме:**

- протягом року після завершення рубок на оцінених ділянках здійснити дослідження стану ґрунтів та активізації ерозійних процесів, результати надати до Міндовкілля;

- щорічно надавати до Міндовкілля квартално-видільний перелік ідентифікованих місць зростання, перебування видів тварин та рослин, занесених до Червоної книги України, на місці провадження планованої діяльності;

- протягом реалізації планованої діяльності здійснювати дослідження щодо впливу планованої діяльності на види та оселища об'єктів Смарагдової мережі (інформацію надавати до Міндовкілля щорічно);

- забезпечити проведення роботи та безперешкодне надання інформації з метою проведення ідентифікації належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів згідно з вимогами «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів», інформувати Міндовкілля щодо проведеної роботи щороку.

Результати післяпроектного моніторингу (звіти післяпроектного моніторингу разом з копіями протоколів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках післяпроектного моніторингу чи інших матеріалів, що містять результати досліджень) подавати протягом наступного місяця за звітним до уповноваженого центрального органу, а також забезпечувати їх опублікування на власному вебсайті (у разі наявності) або направляти до органів місцевого самоврядування відповідних адміністративно-територіальних одиниць, що можуть зазнати впливу планованої діяльності для публікації на їх вебсайтах. Моніторинг здійснюється щорічно протягом п'яти років з моменту початку провадження планованої діяльності.

Примітка: Якщо під час провадження господарської діяльності буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність – припиненню.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проєктування, а саме:**

– здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля для планованої діяльності не передбачається в разі виконання екологічних умов.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

**Директор Департаменту
екологічної оцінки**

М.О. Шимкус

Заступник Міністра

О.В. Крамаренко

Підготовлено:
Грицак О.А.
Сломінська В.В.

* Якщо здійснювалася процедура оцінки трансграничного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.